

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

14.11.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Телевизия Блумбърг

✓ Бизнесът не желае предсрочни избори

Васил Велев, председател на АИКБ, В развитие, 14.11.2016

С оглед на резултатите от президентските избори и оставката на правителството основните рискове пред бизнеса са свързани с политическата нестабилност, която може да се задържи дълъг период от време. Това коментира председателят на АИКБ Васил Велев в ефира на "В развитие" с Вероника Денизова по Bloomberg TV Bulgaria.

По думите му не е голям рискът, произтичащ от това, че има вероятност бюджет 2017 да не бъде приет. В подобен случай законът предвижда месечни разходи до 1/12 от текущия бюджет за 2016. Според Велев "няма проблем в тези разходи да се съберат основните нужди на съответните системи в страната". Председателят на АИКБ поясни, че дори може да има някои положителни ефекти от подобен сценарий, а именно - балансиране на бюджета, намаляване на дефицита, увеличаване на приходите и задържане на нивото на разходите, базирани на тазгодишните разчети.

"Няма връзка между президентски и парламентарни избори. Не може след всеки избор да се правят нови избори и държавата да спира да работи", заяви още Велев. Една политическа нестабилност ще се отрази задържащо на бизнеса и инвестициите, смята той.

Очаквайте видео с целия разговор.

Телевизия Европа

✓ Бизнесът предупреди за криза при евентуална оставка на кабинета

Бизнесът изрази опасения за икономическа и политическа нестабилност при евентуална оставка на кабинета и предсрочни парламентарни избори. От

Асоциацията на индустриалния капитал в България предупреди, че е възможно при такава ситуация Бюджет 2017-та да не бъде приет. Евентуална оставка на правителството може да предизвика политическа криза и сериозна нестабилност, а това неминуемо ще се отрази негативно и на българската икономика. Мнението изрази изпълнителният директор на АИКБ Добрин Иванов.

Негативен ефект ще има и върху Бюджет 2017 г. , който при оставка на

кабинета няма да бъде приет, смята Иванов.

Без Бюджет за следващата година, според Конституцията, започва да се разходва 1/ 12 от бюджета за предходната година, който ще бъде с 3 милиарда и половина лева по-малко разходи , което означава , че именно тези капиталови разходи няма да бъдат предвидени и изпълнени, категоричен беше Иванов.

Publics

✓ СУ е домакин на конференция за финансово управление на средства от ЕС

Над 520 млн. лв. са предвидени за научна дейност и технологии в рамките на ОП "Наука и образование за интелигентен растеж 2014 - 2020"

На 11 ноември в аудитория 272 в Юридическия факултет на Софийски университет "Св. Климент Охридски" се проведе международна научно-приложна конференция "Предизвикателства пред финансовото управление и контрол на средствата от Европейския съюз".

Събитието беше открито от проф. д-р Анастас Герджиков, Ректор на Софийския Университет, и проф. Д-р Сашо Пенев, Декан на Юридическия факултет на Софийския Университет. Искра Михайлова, председател на Комисията по регионално развитие на Европейския парламент, приветства докладчиците и гостите на конференцията в специален видеоадрес.

Български и международни лектори от академичните среди и бизнеса, както и от държавната и европейската администрации говориха в рамките на деня за правните аспекти, управлението, постиженията и предизвикателствата при усвояването на европейски средства.

Красимир Киряков, заместник-министър на образованието и науката, представи предизвикателства пред Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020". Той изтъкна, че една от най-важните цели е

достигането на целта 1,5% от националния бюджет да отиват за образование, 36% от хората между 30 и 34 годишна възраст да са с висше образование, а до 11% да бъде сведен дела на преждевременно напусналите училище. "Конкурентноспособността в европейските страни има много конкретни измерения. Това означава политиките и икономиките все повече да обръщат внимание на образованието и науката, които да се разглеждат в синхрон. Фундаментална и приложна наука се прави на база на достатъчен и квалифициран човешки ресурс".

Един от проектите по ОП "Наука и образование за интелигентен растеж 2014 - 2020" са стажовете, подкрепени от МОН чрез европейски средства, с които по-лесно ще се намали дела на висшисти, които не могат да работят по специалността си. Приоритетните оси по програмата касаят изследвания и технологии, учене през целия живот и създаването на образователна среда за активно социално приобщаване. По първата ос над 520 млн. лв. са предвидени да бъдат инвестирани. Зам.-министърът изтъкна, че подобни мащабни инвестиции в научна инфраструктура не са били правени отдавна. Цялостният бюджет на програмата възлиза на 1,37 млрд. лв. (европейско и национално финансиране). "Целта е да се развива наука, ориентирана към бизнеса, за да може да се развива икономиката. Ние трябва да балансираме между фундаменталната и приложната наука, всяка от които е важна за обществото", каза зам.-министър Кириков.

Следобедната част продължи с презентации на лектори от Комисията за финансов надзор, Сметната палата, ДФ "Земеделие", СУ, НБУ, Министерство на труда и социалната политика, ВАС, Фонд "ФЛАГ", АИКБ, "Елана", БАИ и др.

[Econ.bg](#)

✓ Бизнесът предупреди за криза при евентуална оставка на кабинета

Негативен ефект ще има и върху Бюджет 2017 г., който при оставка на кабинета няма да бъде приет. Бизнесът изрази опасения за икономическа и политическа нестабилност при евентуална оставка на кабинета и предсрочни парламентарни избори. От Асоциацията на индустриалния капитал в България предупредиха, че е възможно при такава ситуация Бюджет 2017-та да не бъде приет.

Евентуална оставка на правителството може да предизвика политическа криза и сериозна нестабилност, а това неминуемо ще се отрази негативно и на българската икономика. Мнението изрази изпълнителният директор на АИКБ Добрин Иванов.

Негативен ефект ще има и върху Бюджет 2017 г., който при оставка на кабинета няма да бъде приет, смята Иванов.

Без Бюджет за следващата година, според Конституцията, започва да се разходва 1/12 от бюджета за предходната година, който ще бъде с 3 милиарда и половина лева по-малко разходи, което означава, че именно тези капиталови разходи няма да бъдат предвидени и изпълнени, категоричен беше Иванов.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Труд](#)

✓ Менда Стоянова пред „Труд“: Премиерът и министрите решиха, че не може да се поема риск с изтегляне на Бюджет 2017

„Премиерът и министрите решиха, след като бе депозираната оставката, че не може да се поема такъв риск и бюджетът да се изтегля“, обяви председателят на парламентарната комисия по бюджет и финанси Менда Стоянова (ГЕРБ) пред „Труд“.

По думите ѝ причината е, че не е ясно колко време ще продължат политическите консултации и какъв период от време ще мине, докато е възможно да бъде приета финансовата рамка за 2017 г.

„Аз стоям зад думите си, че републиканският бюджет е най-политическият документ и в тази ситуация би трябвало да бъде изтеглен“, уточни Стоянова.

„Бюджет ще има, ако Народното събрание го приеме“, каза още шефката на бюджетната комисия.

✓ Безработните намаляват, 18% търсят първа работа

Безработицата се понижава, а 18 на сто от безработните търсят първата си работа. Това показват данните на НСИ за икономическата активност на населението.

За първите 3 месеца на годината безработните лица са 229 хил., а сравнено с третото тримесечие на 2015 г. броят на безработните лица намалява с 50,3 хил. От всички безработни 14,2% са с висше образование, 50,3% – със средно, и 35,5% – с основно и по-ниско образование.

През третото тримесечие на 2016 г. продължително безработни (от една или повече години) са 142,4 хил., или 62,2% от всички безработни лица. От общия брой на безработните лица 41 хиляди, или 18%, търсят първа работа.

Данните показват, че икономически неактивните лица на възраст 15 – 64 г. са 1 437,7 хил., или 30,9% от населението в същата възрастова група. От тях 157,6 хиляди, или 11%, са обезкуражени лица, като техният брой остава същият както през третото тримесечие на 2015 година.

През третото тримесечие на 2016 г. общият брой на заетите лица на 15 и повече навършени години е 3 052,7 хил. най-много от тях работят в сектора на услугите, като броят им достига 1 939,1 хиляди. В индустрията са заети 893,5 хил. души, а в селското, горското и рибното стопанство – 220,1 хиляди.

✓ Премиерът Борисов депозира оставката на правителството

Министър-председателят Бойко Борисов внесе в Народното събрание оставката на ръководеното от него правителство, съобщиха от правителствената информационна служба.

В писмото си до народните представители премиерът заявява, че Министерският съвет ще продължи да изпълнява функциите си до избирането на ново правителство и ще осигури приемственост в управлението на страната.

Какво следва след падането на правителството?

Процедурата по оставка на правителството е подробно разписана в член 99 от Конституцията. За да падне официално правителството, премиерът трябва да депозира оставката му пред Народното събрание. След това парламентът я гласува, като за приемането ѝ е необходимо обикновено мнозинство в пленарна зала, т.е. 121 депутати. Сборът от народните представители на ГЕРБ и БСП прави 122 (84+38), а премиерът Бойко Борисов вече обяви, че е абсурдно депутатите му да не му приемат оставката след спекулации, че може евентуално актът да се превърне във вот на доверие и така, макар и с подадена оставка, Борисов да остане на поста си.

След като Народното събрание гласува и приеме оставката, президентът трябва да възложи сформиранието на нов кабинет на най-голямата парламентарно представена партия. В случая това е ГЕРБ. Ако в срок от максимум 7 дни мандатът не бъде реализиран т.е. ГЕРБ не направи ново правителство, шанс ще има БСП като втората най-голяма парламентарна партия - също за максимум 7 дни. Ако и червените не могат да направят правителство, президентът възлага посочването на кандидат за министър-председател на някоя от "следващите парламентарни групи" т.е. държавният глава може да избере някоя от останалите партии, а не непременно третата.

В случай че парламентарните политически сили не успеят да излъчат кабинет, държавният глава трябва да разпусне парламента, да назначи служебно правителство и да насрочи парламентарни избори. Функцията на служебното правителство е да подготви предсрочните парламентарни избори.

Има обаче една подробност – според чл. 99, ал. 7 от Конституцията "президентът не може да разпусне Народното събрание през последните три месеца от своя мандат. Ако в този срок парламентът не може да състави правителство, президентът назначава служебно правителство". Мандатът на сегашния държавен глава Росен Плевнелиев изтича на 22 януари, 2017 година т.е. вече остават по-малко от три месеца до края на престоя на Плевнелиев на „Дондуков“ 2. При това положение обаче парламентът продължава да работи поне до 22 януари.

✓ Бюджетът на НОИ - повече вода в продънено канче

Анализ на Десислава Николова от Института за пазарна икономика

Може би една от най-големите промени в държавните финанси следващата година е в пенсионно-осигурителната система и съответно бюджета на държавното обществено осигуряване. Там промените са в две основни насоки – вдигане на осигуровките и паралелно повишаване на пенсиите. Всъщност тези промени бяха заложили с промени в Кодекса за социално осигуряване още миналата година, но влизат в сила от началото на 2017 г. Това налага и тяхното остойностяване в закона за бюджета на ДОО за 2017 г.

Накратко, дефицитът в НОИ, т.е. трансферът от държавния бюджет, следващата година ще е по-нисък с 386 млн. лева спрямо последните прогнози за 2016 г. Тази година трансферите се очаква да достигнат 5 110,0 млн. лева, а догодина да се свият до 4 723,6 млн. лева. Свиването на дефицита идва изцяло от по-високите осигуровки и е въпреки увеличените разходи за пенсии. Т.е. това подобрение на дефицита щеше да е по-голямо, ако се вдигаха само осигуровките, а не се правеха и паралелни промени в начина на изчисление на пенсиите, които повишават разходите. Между другото, за първи път от години дефицитът в НОИ се очаква да падне под 50% от разходите през 2017 г. и да достигне около 46%. Въпросите обаче са два:

- дали тази статична сметка ще се сбъдне или по-високата тежест ще изтласка на сиво част от работниците, като по този начин приходите от осигуровките нараснат с по-малко от очакваното;

Отговорът е: най-вероятно, предвид високата еластичност на приходите в НОИ към осигурителната тежест, т.е. високата склонност към бягство в сивата икономика при нарастване на данъците.

- дали политиката за вдигане на осигурителните вноски решава по-някакъв начин проблема с огромния и хроничен дефицит в НОИ?

Отговорът е: не, по никакъв начин.

Тук е мястото да се отбележи и следният важен момент. Част от повишението на осигурителната тежест идва от лицата по чл. 69 от КСО (военни, полицаи и др. под.), за които пенсионната вноска се увеличава с 20 процентни пункта. Реално, тази по-висока вноска ще се поеме изцяло от бюджетите на съответните ведомства. Т.е. в крайна сметка, част от трансфера от държавния бюджет към НОИ вече няма да е за финансиране на дефицита, а под формата на по-високите вноски за тези по чл. 69. Де факто обаче става въпрос за същия паричен поток, само че с друго име.

Ако човек, обаче, се опита да разбере точно каква част от повишените приходи от осигуровки в НОИ ще се дължи на това 20 пр.п. увеличение на вноските на военни, полицаи, следователи и прочие лица по чл. 69 от КСО, тогава удря на камък. Никъде в мотивите към бюджета не става ясно колко точно допълнително приходи се очакват от тази мярка. Все пак, сравнявайки приходите на фонда „Пенсии на лицата по чл. 69“ за 2016 и 2017 г., може да се направи груба сметка. А тази сметка показва, че около 120 млн. лева ще се генерират от това повишение.

Останалите около 350 млн. лева повече приходи от осигуровки в НОИ следващата година пък трябва да дойдат от повишението на осигуровките за масовата, трета категория труд с 1 процентен пункт от началото на 2017 г.

Тези 350 млн. лева всъщност са и една от най-важните промени следващата година в пенсионната система – с толкова ще се повиши изземването от работещите и работодателите за сметка на НОИ. Въпросът обаче дали резултатът си струва – вместо дефицит от 51% (както се очаква за 2016 г.), догодина дефицитът в НОИ ще е 49% от разходите. При това, очакванията за тези около 350 млн. лева повече приходи почиват на две силни допускания:

- пазарът на труда ще запази възходящия си тренд и заетостта ще продължи да расте,

- никой няма да премине в сивия сектор заради по-високата тежест върху труда, а ще продължи да си плаща безропотно осигуровките.

Второто е, общо взето, невероятно, а първото – все по-малко вероятно, ако се наблюдава динамиката на пазара на труда последните месеци и се отчитат увеличените рискове пред икономиката във вътрешен и международен план.

Относително малкият ефект от вдигането на осигуровките върху дефицита на НОИ се дължи на мерки за повишаване на адекватността на пенсиите, които оказват натиск върху разходната част. Най-съществената промяна е в коефициента, с който се умножава всяка година стаж при изчисляването на пенсията, който от 1,1 сега става 1,126. Този нов коефициент ще важи както за новите пенсии от 1 януари нататък, така и за актуализирането на вече отпуснатите пенсии, които следващата година няма да се актуализират по т.нар. швейцарско правило, а по този начин. Всичко това автоматично вдига разходите за пенсии с 1,3%. Актуализирането на пенсиите от 1 юли 2016 г. и ефектът от това върху първата половина на 2017 г. вдига разходите с други 1,3%. Другите промени, които също ще повишат разходите през 2017 г., но в по-малка степен, са осъвременяването на пенсиите от 1 юли 2016 г. (което се усеща върху разходите и в първата половина на 2017 г.) и естественото повишение на новите пенсии заради по-високите осигурителни доходи.

Като цяло, промените в пенсионно-осигурителната система целят да закърпят бюджета на НОИ, но ефектът от тях върху дефицита в НОИ е символичен – дефицитът ще намалее от 51% тази на 49% следващата година. В същото време, част от намалението на дефицита идва от увеличение на осигуровките на военни, полицаи и др. под. професии с 20 пр. п., което реално представлява оформяне на част от трансфера от държавния бюджет към НОИ като осигуровки. Паралелно с това се вдига тежестта върху труда в реалния сектор, масовата III-та категория труд, където осигуровката за пенсия нараства с 1 процентен пункт от 2017 г. Това, заедно с поредното рязко вдигане на минималната заплата с близо 10% от началото на 2017 г. е сигурна рецепта за повече сива икономика, натиск върху заетостта и неизлезли сметки на НОИ.

168 часа

✓ Финансисти: Оставката на кабинета няма да доведе до проблеми с бюджета

Оставката на правителството няма да доведе до сериозни проблеми с бюджета за следващата година. Около това мнение се обединиха икономисти и финансисти, съобщава БНР.

При оставка на правителството има поне два варианта, смята Любомир Дацов. Първият е правителството да оттегли бюджета от парламента, както вече е имало подобен случай, и вторият – НС, ако то остане да работи, да приеме този бюджет, който ще бъде изпълняван от служебно правителство или новоизбран кабинет:

Който и от двата варианта да се случи, няма чак толкова страшно, защото законът предвижда такъв случай – държавните институции не спират да работят, не спира плащането на пенсиите, просто няма допълнителни пари за нови политики.

Бюджетът за следващата година не се различава много от тазгодишния и затова, дори да не бъде приет следващия месец и половина, това не би трябвало да представлява проблем, според Руслан Стефанов. "Много отдавна се чака да видим нещо по-значително от гледна точка на политики през бюджета, не едно почти автоматично повтаряне. Последните десетина години бюджетите се правят по един и същи начин, така че в това отношение не мисля, че ще има голяма драма, каза Руслан Стефанов.

Според Лъчезар Богданов няма смисъл при оставка на правителството парламента да полага усилие да приема бюджет, който ще се изпълнява от следващ кабинет и друго НС:

Има възможност, съвсем законна, при промяна на политическата конструкция и воля на основните участници – дали това правителство или някакво друго – служебно, да похарчат доста повече до Коледа, всъщност отново да имаме бюджет с дефицит.

24 часа

✓ Правителството няма да изтегля законопроекта за Бюджет 2017 (допълнена)

Бюджет 2017 няма да бъде оттеглен от правителството, съобщиха от Министерството на финансите.

В ГЕРБ са обмисляли възможността да изтеглят финансовата рамка за догодина, но в партията са надделели аргументите за гласуването ѝ. По-рано днес председателката на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова каза, че бюджетът трябва да бъде изтеглен.

От една страна, ако проектът за Бюджет 2017 година не бъде изтеглен, при кабинет в оставка – между първо и второ четене могат да настъпят множество промени, които да променят изцяло рамката. От ГЕРБ смятат за коректно следващите управляващи да имат възможност да работят по своя финансова рамка.

"Правителството не се отказва от нито една от политиките, които провеждат от встъпването си на власт преди две години. За нас те остават актуални и докато изпълняваме своите правомощия, ще продължим да работим по тяхната реализация", се казва пък в официално изявление на финансовия министър Владислав Горанов.

"Наше категорично убеждение, към което сме се придържали през последните две години е, че не бива бюджетът да бъде заложник на безпринципно политическо противопоставяне. Няма да допуснем той да става жертва на популизъм", се казва още в изявлението на Горанов.

Финансовият министър гарантира, че правителството не предвижда да изтегля проекта за бюджет и призова депутатите да подхождат сериозно при дебатите по него. Ако се изтегли бюджетът за догодина, в сила ще остане настоящият закон. Това означава, че от догодина няма да има увеличаване на минималната работна заплата и няма да се случи увеличаването на средствата за редица сектори като образованието и здравеопазването.

По закон – ако няма приет бюджет, държавата ще остане да работи по стария закон, но ще може да харчи до 1/12 всеки месец, което ограничава правенето на политики през бюджета, обясни за БНР икономическият експерт Мика Зайкова "Нищо от това, което е заложено по бюджет, колкото и малко да е то, в социалната сфера, няма да се сбъдне, нито в областта на доходите. Минималната работна заплата ще си остане на нивото на 2016 година, защото няма да бъде приет бюджет. Нито ще станат увеличението за учителите, още по-трудно ще стане с увеличението, които са предвидени за долекарските заплати... И без това здравеопазването ни е в ужасно състояние. Липсата на гласуван бюджет ще доведе до допълнителна икономическа нестабилност", каза тя.

Дума

✓ Поредно понижение на лихвите по срочните депозити

Някои банки увеличиха таксите за обслужване по жилищните кредити

През октомври банките заложиха на добре познатата вече стратегия и продължиха плавно да понижават лихвите по депозитите. От месец-два финансовите институции започнаха да предлагат нови продукти в сегмента "срочни депозити" и в това отношение се забелязва известно раздвижване, показва анализът на Моите пари.бг.

Според него все по-трудно се намират депозити с авансово изплащане на лихвата, както и дългосрочни депозити (със срок над 36 месеца). Това е ясен сигнал, че банките не търсят така активно ресурс за привличане, както преди няколко години. Активността на банките през октомври при потребителските кредити и кредитни карти беше ниска.

Не се състоя така желаното и дългоочаквано масово подобряване в условията на банките. По-висока активност беше регистрирана, както обичайно, при жилищните и ипотечните кредити.

През октомври финансовите институции повишиха своята активност и шест от тях предложиха нови условия за своите клиенти. Промените според тях са в утвърдената вече посока - понижаване на лихви. През октомври активността на банките беше висока, като девет от тях са предприели промени по своите продукти.

Отчетено е намаляване на лихвите на срочните депозити от 0,05% до 0,30 на сто, като средно намалението е от 0,20 на сто. При спестовните сметки банките не бяха активни с нови предложения. Активност липсваше и при промяна в лихвените условия по тези продукти, като само две банки предприеха корекции в посока намаление на дохода. Спадът е от 0,02 на сто до 0,20%.

Наблюденията на експертите от финансовия портал показват, че през октомври банките предимно удължаваха сроковете на валидност на актуални промоции. Две банки са увеличили таксата за разглеждане на документи при потребителските кредити.

За издаване на кредитни карти през октомври няма голяма активност и новости от банките.

Месец октомври беше наситен с промени на банките по жилищни и ипотечни кредити. За отминалия месец експерти констатираха такива стъпки при шест банки. Отчетено е увеличение на таксите за обслужване на разплащателните сметки по ипотечни и жилищни кредити, както и понижение на лихвените нива по продуктите.

✓ Бизнесът очаква свиване на инвестициите с над 15%

Предприемачите прогнозираят спад на вложенията в промишлеността и догодина с над 8%

Предприемачите очакват инвестициите през настоящата година да са с 15,2% по-ниски в сравнение с предходната, показват данните от бизнес анкета на Националния статистически институт (НСИ), проведена сред промишлените предприятия през октомври 2016 г. Според основните производствени групи най-голям относителен дял в инвестициите през 2016 г. се очаква да формира производството на стоки за междинно потребление - 37,7%, следвано от енергетичните и свързаните с водата сектори - 24,2%, и производството на недълготрайни потребителски стоки - 20,7%.

През 2017 г. компаниите прогнозираят и намаление на инвестициите в промишлеността с 8,4%, спрямо 2016 г., като около 34% от предприятията не планират разходи за придобиване на дълготрайни активи през следващата година. В структурата по основни производствени групировки отново производството на стоки за междинно потребление формира най-голям относителен дял - 40,8%. След него се подреждат енергетичните и свързаните с водата сектори и производството на недълготрайни потребителски стоки - съответно с 30,4 и 15,8%.

По направление на инвестициите през 2017 г. с най-голям дял се очаква да бъдат тези за увеличаване на производствения капацитет - 35,2% от общия стойностен обем на инвестициите в промишлеността. На второ място, с 26,2% дял, са предвидените инвестиции за заместване на износеното оборудване, следвани от тези за механизация или автоматизация на съществуващи производствени процеси и за въвеждане на нови производствени технологии - с 23,6%, и за опазване на околната среда, мерки за сигурност и други - с 15%.

Земя

✓ Предлагат да няма глоби за компании, признали картел

Между 5 и 9 години отнема на антимонополните органи в Европа да докажат картел, съобщи председателя на Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) Юлия Ненкова, която взе участие в софийския форум по конкуренция.

Нашите петролни компании, набедени в картел –“Лукойл”, “Петрол”, “Нис Петрол” и “Еко” , са поискали да падне защитената тайна, на база на която са посочени за картелно споразумение. Част от тази тайна са кореспонденциите между компаниите, обясни Ненкова. За момента набедените компании не разполагат с информацията, на базата на която КЗК твърди, че са в картел, коментира Инвестор.бг. Те по процедура и по закон имат право да поискат тази тайна да падне, за да се защитят.

КЗК трябва да излезе със становище дали тази тайна ще падне, стана ясно от думите на Ненкова. Досега тя е разкривана. Имаме процедура по закона, която трябва да извървим, подчерта тя, призовавайки за търпение. Все още текат предварителните процедури. КЗК предлага на компаниите да сътрудничат като признаят картел. В замяна компанията, признала за картела, няма да бъде глобена.

Още нито една от фирмите не е заявила такова желание, предупреди Ненкова. Цялата процедура нямало да се случи скоро, призна още шефката на КЗК.

[БГ Иноватор](#)

✓ Когато кадрите не достигат

Автор: Христо Николов

Механотехникум „Юрий Гагарин“ в Перник съществува от 1959 година и до момента е подготвил десетки хиляди изпълнителски кадри за машиностроителните предприятия в региона. Навремето в него се обучават към 600 деца всяка година.

През 2014 г. обаче учебното заведение има около 300 ученика, а през 2015 г. с мъка събира 100 нови ученика, като няма нито един кандидат за машиностроителна специалност. Вместо това децата, вероятно и под влияние на родителите си, предпочитат да се запишат в новооткритите специалности като „Компютърна техника и технологии“ и „Радио и тв техника“. Дори специалността „Автотранспортна техника“ не събира нито един кандидат.

Както вървят нещата, механотехникумът в Перник ще сподели съдбата на десетките такива професионални училища из цялата страна, които в последните две десетилетия бяха поетапно сливани с други училища, а после и закривани заради недостатъчно ученици. Близо до Перник е Радомир, където бившите Заводи за тежко машиностроене, днес „Леяроковашки машиностроителен комплекс“ и „Булмашинъри Ентърпрайсис“, все още произвеждат продукцията. Но изпитват глад за най-елементарни машиностроителни специалисти: стругари, фрезисти, заварчици.

Аналогично е положението и с механотехникумите в Кюстендил и Благоевград. В столицата от 5-6 професионални гимназии по машиностроене – бивши техникуми, остана само една – „Никола Й. Вапцаров“. Всъщност, тя остана да съществува само защото другите се вляха в нея между 2000 и 2008 г. Но и там например няма обучение по най-търсената от фирмите специалност – цифрово-програмно управление в машиностроенето. Просто няма кандидати за нея.

Как се стигна дотук, е въпрос, който няма еднозначен отговор. По принцип дори съществуващата мрежа от професионални гимназии в България не е съобразена със социално-икономическите характеристики на региона, в който се намира.

Утвърждаваният всяка година план-прием, който се прави централно от образователното министерство, отразява основно личните предпочитания на учениците, които клонят към добре звучащи и съвременен изглеждащи специалности. По принцип обсъжданията в тази сфера се правят с участието на областния управител и регионалните инспекторати по образованието. Но чиновниците рядко се сещат да попитат местния бизнес от какво точно има нужда. А и работещите в самите професионални училища с машиностроителен профил реагират бурно, едва когато учебното заведение е вече пред закриване.

През януари т.г. от Браншова камара „Машиностроене“ се обърнаха писмено към кметовете на 8 селища с машиностроителни предприятия: Казанлък, Габрово, Пазарджик, Ямбол, Силистра, Панагюрище, Сливен и Стара Загора с молба да бъдат по-активни и заедно с местния бизнес да регулират процеса с приема в местните професионални гимназии. Тепърва ще се види дали това дава резултат.

Според председателя на камарата Илия Келешев зародишът на проблема с подготовката на кадри със средно образование за отрасъла е още в началото на прехода. „Тогаво много се говореше, че при социализма България е изграждала машиностроителните предприятия без оглед на това дали икономиката има нужда от тях. Това породило негативно отношение и родителите още тогава започнаха да насочват децата си към специалности далеч от този отрасъл“, каза пред списание „.bg“ той. Недалновидната и твърде закъсняла приватизация на отрасъла е влошила още

Повече - в книжното тяло

✓ Как да защитим рисковете при износа

Автор: Маргарита Михайлова

Политическите трусове и военните конфликти, които се изострят в последно време, са особено притеснителни и за бизнеса. А най-уязвими са компаниите, които работят основно за износ, каквито са повечето от машиностроителните фирми в България. Какво ще се случи, ако голяма доставка не бъде платена заради мораториум на плащанията или решение на правителството за промяна на режима? Финансовите загуби биха могли да са фатални за фирмата.

Освен ако мениджмънтът не е осигурил застраховка на стоката. Рискове от политически събития като война, преврат, граждански безредици, бунтове, стачки, ембарго, обявяване на общ мораториум върху плащанията, конфискация или национализация покрива единствено държавният застраховател - Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ). След последната финансова криза, експортно ориентираните български компании работят в по-особена ситуация. От една страна те се стремят да увеличават продажбите, да управляват ефективно паричните си потоци и да осигуряват подходящо

финансиране. А от друга са длъжни да се съобразяват с глобалната тенденция в международната търговия - удължаване на периода на отсрочено плащане.

Пазарните условия в различните държави - политическа и икономическа ситуация, състояние на банковия сектор, междуфирмена задлъжнялост непрекъснато се променят. През последните години някои от тези показатели показват съществено влошаване. Това е и една от основните причини търговският кредит да се разпространява все по-широко за сметка на авансовите разплащания и разплащанията при доставка на стоката, казва Николай Мишкалов, изпълнителен директор на Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ).

Кредитните срокове стават все по-дълги и варират в зависимост от индустрията – от около 30 дни за най-бързооборотните стоки до 180 дни за продукти, които имат силно изразена сезонност. Най-често срещано е отсрочването до 90 дни.

Търговският кредит обаче крие доста рискове, а най-голямата опасност е дължимото плащане да не се получи в договорения срок. Ако сумата е значителна, това може да доведе до срив в паричните потоци на компанията, да блокира разплащането ѝ с доставчици или дори да предизвика неплатежеспособност.

В подобни случаи естествен и най-ефективен партньор на компаниите са агенциите за експортно застраховане. Чрез своите застраховки те предлагат финансов механизъм за осигуряване на стабилност и защита на разплащанията. «В случай че чуждестранният контрагент не плати или фалира при сделки на отсрочено плащане, експортният застраховател възстановява на българския доставчик сумата на неплатените фактури под формата на застрахователно обезщетение, казва шефът на БАЕЗ.

В България организацията, която предлага тези решения е Българската агенция за експортно застраховане. Дружеството е 100% държавно с принципал Министерство на икономиката.

Агенцията е създадена през 1998 година, за да бъде част от механизма за осъществяване на националната експортна стратегия, да защитава българските износители от финансовите и политически рискове, с които се сблъскват на международните пазари.

Държавната подкрепа за родните износители се изразява в това, че БАЕЗ като застраховател от последна инстанция им предлага решения за защита на техните плащания там, където частните застрахователи не биха желали да предоставят застрахователно покритие поради по-високия риск. При настъпване на събитие, изплащането на застрахователно обезщетение е гарантирано от държавата. В националния бюджет е предвидено специално перо

Повече - в книжното тяло

[Сега](#)

✓ У нас вече има 1600 румънски фирми

Ребека Борисова

Снимка - архив СЕГА: Румънските автомобили "Дачия" за трета поредна година са най-продаваните на българския пазар, сочи официалната статистика.

В момента в Румъния има около 1200 малки и средни фирми с български капитал, а бизнесмени от северната съседка са регистрирали около 1600 предприятия у нас. Това съобщи Владимир Пенев, старши експерт в Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия, по време на бизнес форум в София. В момента най-големите инвеститори, дошли в България отвъд Дунав, са OMV Petrom Romania и Rompetrol, а от наша страна най-значимо е вложението на компанията за акумулатори "Монбат" във фабрика близо до Букурещ.

Пенев посочи, че Румъния е един от най-важните търговски партньори на България - тя е трети по значимост експортен пазар след Германия и Италия в рамките на ЕС, а в световен план е на четвърто място - след Турция. Водещи в листата на нашите износители са трактори, нефтени масла, царевица, лекарства и др. От Румъния купуваме автомобили, газ и др.

"От Румъния има доста запитвания от най-различни доставчици. Те се интересуват от компании в България в областта на металопроизводството. Има запитвания също за компании от сектора "Храни и напитки" и по-конкретно от винопроизводството, зеленчукопроизводството, консервната индустрия, обясни експертът.

Румъния е изключително важен пазар и за българския туризъм. По Българското Черноморие, ски и спа курортите почиват около 1 млн. румънци годишно.

[SINOR.bg](#)

✓ Българските храни с традиционно специфичен характер носят известност на страната

Тазгодишният бюджет за промоционалното им предлагане е увеличен до 133 милиона лева

Храните с традиционно специфичен характер са не просто част от европейския регистър на продуктите, те носят известност на България, заяви заместник-министърът на земеделието и храните Цветан Димитров при откриването на кампанията „Месни традиции“ в подкрепа на традиционните български месни продукти, цитиран от пресцентъра на министерството. Събитието е част от инициативата на голяма търговска верига, чийто партньори са министерството на земеделието и храните, Българска агенция по безопасност на храните и Българска стопанска камара, а целта на кампанията е да запознае потребителите с технологията на производство на сурово-сушени месни продукти с традиционно специфичен характер. „Тези храни заемат все по-голям пазарен дял, тъй като създават по-голямо доверие в потребителите“, убеден е Димитров. По думите му се отделя значителен финансов пакет за промоционалното предлагане на продуктите с традиционно специфичен характер, като през тази година бюджетът за целта е увеличен от 120 на 133 млн. евро.

Той обяви, че България е заявила още 3 традиционни продукта за включване в списъка на Европейския съюз, като с тях регистрираните български продукти ще станат 8.

„Очакваме Странджанският манов мед да е един от продуктите, който ще предизвика много голям потребителски интерес в Европа“, добави министърът. Той отбеляза, че министерството се съобразява изцяло с европейската политика за запазване на традиционните вкусове на континента.

Димитров изтъкна също, че политиката на министерството е да популяризира все повече и повече български продукти, и посочи, че кампанията „Да подкрепим българското“ е един от елементите на тази политика.

Столична община

✓ Информационна среща на ОИЦ-София за социално предприемачество

На 15.11.2016 г. (вторник) от 10:00 ч. в гр. София (ул. "6-ти септември" 37) екипът на Областен информационен център София-град и София-област (ОИЦ-София) ще проведе информационна среща за представяне на процедура "Развитие на социалното предприемачество". Поканени за участие са работодатели, специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания, общини, райони на общини, доставчици на социални услуги, неправителствени организации, обучителни институции и организации, медии.

В рамките на събитието експерти от ОИЦ-София ще представят условията за кандидатстване по процедурата и приложенията към тях и ще покажат как става електронното кандидатстване чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020).

Събитието е отворено за медии.

ОИЦ-София (Договор №BG05SFOP001-4.001-0020-C01, изпълняван от Столична община) е част от мрежата от 28 информационни центъра, функциониращи с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Капитал

✓ Sofix се понижава с близо 1% в деня на оставката на Борисов

Оборотът на борсата остава нисък, а и в миналото е показала, че се влияе слабо от политическите събития в страната. По-сериозно понижение има при акциите на ПИБ, които губят малко над 3.5%, "Софарма" е надолу с 1.6%, а ЦКБ с 3.32%. Повечето компании, с които има сделки днес са надолу, но няма признаци за паника и притеснения на инвеститорите. Оборотът на основния пазар е малко над 140 хил. лв.